

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ: τον κ. Υπουργό Εσωτερικών

ΘΕΜΑ: «Η αντιεπιστημονική και αίολη «αξιολόγηση» της Τοπικής Αυτοδιοίκησης υποβαθμίζει το ρόλο της καθιστώντας τη εξιλαστήριο θύμα για τις ευθύνες της κεντρικής διοίκησης»

Η πρόσφατη δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων της λεγόμενης «διαδικτυακής αξιολόγησης» των δημόσιων υπηρεσιών μέσω gov.gr, την οποία προέβαλε το Υπουργείο Εσωτερικών, ανέδειξε —με προφανή επικοινωνιακό χαρακτήρα— μια προσπάθεια να αποδοθούν στους ΟΤΑ ευθύνες για τις δυσλειτουργίες του κεντρικού κράτους.

Σύμφωνα με την ΚΕΔΕ, η διαδικασία δεν πληροί στοιχειώδεις επιστημονικούς κανόνες όπως η σταθμισμένη δειγματοληψία. Η επεξεργασία των δεδομένων δεν πληροί βασικές προδιαγραφές αξιοπιστίας και διαφάνειας, με αποτέλεσμα τα πορίσματα να μην είναι ούτε έγκυρα ούτε γενικεύσιμα. Επιπλέον, υποκρύπτει την πρόθεση διάχυσης των ευθυνών του Κεντρικού Κράτους στους Δήμους, οι οποίοι λειτουργούν με σημαντικές ελλείψεις προσωπικού, μείωση κατά 60% στους θεσμοθετημένους πόρους την τελευταία δεκαετία και χωρίς επαρκή θεσμική κατοχύρωση των αρμοδιοτήτων τους.

Ωστόσο, πέραν της αίολης αξιολόγησης η άποψη που έχουν οι πολίτες και οι αιρετοί για το έργο της αυτοδιοίκησης είναι ότι οι Δήμοι παραμένουν εγγύτεροι στον πολίτη και αξιολογούνται καθημερινά στην πράξη, όχι κάθε τέσσερα χρόνια, όπως συμβαίνει με την κεντρική διοίκηση.

Παρ' όλα αυτά, ενδεχομένως αποβλέποντας να παρέμβει στα εσωτερικά της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και να τη φέρει υπό κεντρικό έλεγχο, η κυβέρνηση:

- διατηρεί τη θεσμική ασάφεια και την αλληλοεπικάλυψη αρμοδιοτήτων,
- στερεί από τους ΟΤΑ τη δυνατότητα μίας ουσιαστικής συμμετοχής στον αναπτυξιακό σχεδιασμό της χώρας,

- εντείνει τη δημοσιονομική ασφυξία τους, διατηρώντας τους παρεχόμενους οικονομικούς πόρους σε μνημονιακά επίπεδα, με ανώτατο πλαφόν απόδοσης των ΚΑΠ, που υπολείπεται κατά πολύ των προβλεπόμενων του άρθρου 259 του ν 3852/2010 και με την αφαίρεση άλλων πόρων και τελών όπως τέλη επί των αυθαιρέτων, τέλη διέλευσης φυσικού αερίου κλπ.

Σχετικά, η ΚΕΔΕ σε πίνακα που ανήρτησε σε ανακοίνωσή της το Νοέμβριο του 2024 περιγράφει τους πόρους που οφείλει να λαμβάνει βάσει του ν 3852/2010 και εκτίμησης των εσόδων του κεντρικού κράτους για το 2025:

- Βάσει ν. 3852/2010 : 8 δις
 - Απόδοση στη Τ.Α. ΚΑΠ: 2,5 δις
 - Πλαφόν: 3,841 δις
 - Απώλεια άνω των 5 δις
- αναθέτει στους Δήμους σημαντικές αρμοδιότητες τα τελευταία χρόνια, χωρίς να συνοδεύονται από επαρκείς πόρους όπως στους τομείς της προστασίας των αδέσποτων ζώων συντροφιάς, της ναυαγοσωστικής κάλυψης και της πολιτικής προστασίας (καθαριότητα υπερτοπικών οδών, καθαρισμός χειμάρρων, καθαρισμός οικοπέδων ενόψει αντιπυρικής περιόδου).
 - εφαρμόζει πολιτικές αναποτελεσματικές ως προς τη σταδιακή ενίσχυση σε ανθρώπινο δυναμικό και τη διασφάλιση της διοικητικής αυτοτέλει των Ο.Τ.Α.
 - Σε σχετική απάντηση του Υπουργείου σας σε Ερώτησή μας για την «τροπολογία Βορίδη» παρέχονται στοιχεία σχετικά με τις ενέργειες στις οποίες έχετε προβεί για τη στελέχωση των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού στο πλαίσιο του Ετήσιου Προγραμματισμού Προσλήψεων (Ε.Π.Π.) για τα έτη από 2020 έως 2025. Αναφέρεται ότι για το χρονικό διάστημα αυτό εγκρίθηκαν 10.271 θέσεις τακτικού προσωπικού για τους ΟΤΑ α' βαθμού και των νομικών τους προσώπων.

Στο πλαίσιο του προγραμματισμού προσλήψεων πραγματοποιήθηκαν μία σειρά προκηρύξεων ανά διετία με τελευταίες δύο προκηρύξεις το 2025 που είναι στο στάδιο της δημοσίευσής τους σε ΦΕΚ.

Ωστόσο από του πίνακες κατανομής διοριστέων και τις εν εξελίξει προκηρυσσόμενες θέσεις προκύπτει ότι το σύνολο αυτών **αποτελεί ισχνό**

ποσοστό, ενδεχομένως μικρότερο του 50%, των 10.271 θέσεων που έχουν εγκριθεί για το χρονικό διάστημα 2020-2025.

- Με την «τροπολογία Βορίδη» (άρθρο 37 ν. 4915/22) περιορίζεται ανεπίτρεπτα τη διοικητική αυτοτέλεια των ΟΤΑ, υποχρεώνοντας τις Δημοτικές Αρχές να εξαντλούν τα ένδικα μέσα κατά ευνοϊκών δικαστικών αποφάσεων για εργαζόμενους και αγνοώντας ότι οι συμβασιούχοι ορισμένου χρόνου καλύπτουν κατά κανόνα πάγιες και διαρκείς ανάγκες των Δήμων, και η απόλυση τους θα επιδεινώσει την υποστελέχωση και την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους δημότες,
- Το πρόγραμμα απασχόλησης ανέργων 55+ της ΔΥΠΑ, σχεδιασμένο με «λανθασμένο» και «απαράδεκτο» τρόπο, χωρίς την επιβεβλημένη συνεργασία με την Αυτοδιοίκηση, δεν ικανοποίησε την απαίτηση των Δήμων για 10.000 θέσεις ούτε κατά το ήμισυ και οδήγησε στον αποκλεισμό της πλειοψηφίας των Δήμων λόγω του περιορισμένου αριθμού θέσεων. Απέτυχε οικτρά να ανταποκριθεί στις πραγματικές ανάγκες των Δήμων.
- παρουσιάζει «αξιολογήσεις» που λειτουργούν ως εργαλεία επικοινωνιακής απαξίωσης.

Επειδή, με τη «δήθεν» αξιολόγηση το μόνο που τελικά επιτυγχάνεται είναι η δυσφήμιση του θεσμού της Αυτοδιοίκησης – ενός θεσμού κρίσιμου για την περιφερειακή συνοχή, την ανάπτυξη της τοπικής κοινωνίας και τη διασφάλιση όρων ποιότητας ζωής των πολιτών,

Επειδή, οι δήμοι δεν είναι οι «βολικοί ένοχοι» για τις αποτυχίες του κεντρικού επιτελικού κράτους,

Επειδή, η Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι συνταγματικά κατοχυρωμένος θεσμός με διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια (άρθρα 101 και 102 Σ),

Επειδή, η ουσιαστική αποκέντρωση, με σαφείς αρμοδιότητες και επαρκείς πόρους, είναι προϋπόθεση για μια αποτελεσματική δημόσια διοίκηση,

Επειδή, δημιουργείται ένα «εκρηκτικό» μείγμα όταν οι Δήμοι επιβαρύνονται διαρκώς με νέες υποχρεώσεις, ενώ οι διαθέσιμοι πόροι παραμένουν περιορισμένοι.

Επειδή αναμένεται ο πολυσυζητημένος νέος Κώδικας.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Αναγνωρίζει την ανεπάρκεια της διαδικτυακής «αξιολόγησης» μέσω gov.gr ως προς τα επιστημονικά της χαρακτηριστικά και τη δυνατότητα γενίκευσης συμπερασμάτων για την Τοπική Αυτοδιοίκηση;
2. Προτίθεται να διασφαλίσει την οικονομική αυτοτέλεια των ΟΤΑ, με την απόδοση των θεσμοθετημένων οικονομικών πόρων, όπως προβλέπονται από το άρθρο 259 του ν 3852/2010, και την απόδοση συγκεκριμένων τελών και φόρων που με νομοθετικές ρυθμίσεις έχουν αφαιρεθεί από τους Δήμους;
3. Προτίθεται να σχεδιάσει και να υλοποιήσει ένα συγκεκριμένο μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα για την κάλυψη επαρκώς των κενών θέσεων με μόνιμες προσλήψεις, με διαφάνεια και αξιοκρατία;
4. Προτίθεται να καταργήσει την «τροπολογία Βορίδη»;
5. Προτίθεται να θεσμοθετήσει ένα σαφές και λειτουργικό πλαίσιο αρμοδιοτήτων, χωρίς επικαλύψεις και χωρίς τη μεταφορά υποχρεώσεων χωρίς αντίστοιχους πόρους;
6. Ποια είναι τα σχέδια του Υπουργείου στο «Νέο Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης», ώστε να ενισχυθεί ο ρόλος της Τοπικής αυτοδιοίκησης Α΄ και Β΄ βαθμού με την επανεξέταση και μεταφορά αρμοδιοτήτων από την Αποκεντρωμένη;
7. Ποιες προτάσεις της ΚΕΔΕ για την καταστατική θέση των αιρετών προτίθεται να υιοθετήσει στο «Νέο Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης»;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Παναγιού (Γιώτα)Πούλου

Βουλευτής Βοιωτίας

Αλέξανδρος – Χρήστος Αυλωνίτης

Βουλευτής Κέρκυρας

Κυριακή Μάλαμα

Βουλευτής Χαλκιδικής

Θεοδώρα Τζάκρη

Βουλευτής Πέλλας

Δρ. Μιχαήλ Χουρδάκης

Βουλευτής Α΄ Θεσσαλονίκης

Ραλλία Χρηστίδου

Βουλευτής Β3 Τομέα Αττικής